

V roku 1999 sme zorganizovali na Katedre histórie FHV UMB v Banskej Bystrici konferenciu venovanú problematike reholí a kláštorov v stredoveku. V uzavretom kruhu účastníkov konferencie sa viackrát navrhovalo organizovať pravidelnejšie vedecké podujatia venované rôznym problémom cirkevných dejín, avšak na multidisciplinárnej úrovni. Hlavne pod vplyvom diskusie, ktorej účastníci často apelovali na potrebu "stretávať sa" a vôbec začať definovať, čo sú a ako skúmať cirkevné dejiny, sme sa rozhodli nadviazať na túto konferenciu a zorganizovať jej pokračovanie.

Najmä v posledných dvoch rokoch sme boli svedkami ako mileniárne mystérium ovplyvnilo aj tematické zameranie mnohých odborných podujatí predovšetkým na "prelomový" rok 1000 a s ním spojené "civilizačné" procesy prebiehajúce v geopriestore stredovýchodnej Európy. Do popredia záujmu vystúpil ako jeden z nosných problémov prechod od pohanstva ku kresťanstvu, prechod, ktorý znamenal dlhú cestu vo vývoji mentality európskej populácie. Keďže ide o problematiku, ktorej boli v posledných rokoch v zahraničí venované viaceré podnetné vedecké konferencie a ktorej sme na slovenskej pôde nevenovali dostatočnú pozornosť, rozhodli sme sa našu konferenciu venovať **problematike pohanstva a kresťanstva, ich vzájomným koreláciám v rôznych historických obdobiach.**

Keďže riešeniu tohoto problému sa venujú viaceré spoločensko-vedné disciplíny, preto aj naša konferencia bude mať multidisciplinárny charakter a medzi referujúcimi vystúpia kolegovia z histórie, archeológie, teológie, klasickej filológie a etnológie.

**KATEDRA HISTÓRIE
FAKULTY HUMANITNÝCH VIED
UNIVERZITY MATEJA BELA
V BANSKEJ BYSTRICI**

**A
KATEDRA HISTÓRIE
FILOZOFICKEJ FAKULTY
KATOLÍCKEJ UNIVERZITY
V RUŽOMBERKU**

**VÁS POZÝVAJÚ NA
KONFERENCIU**

Pohanstvo a kresťanstvo

**[5. - 6. II. 2003
V BANSKEJ BYSTRICI]**

Konferencia sa uskutoční v budove Fakulty humanitných vied UMB, Tajovského 40, miestnosť: zasadačka FHV na prízemí v pravom krídle budovy.

Program možno vyhľadať aj na:
www.kathis.szm.sk

5. februára 2003**Otvorenie (9.00-9.30)****Rastislav Kožiak** (Banská Bystrica)**Vladimír Varinský** (vedúci Katedry histórie FHV UMB v Banskej Bystrici)**Mária Novotná** (vedúca Katedry histórie FF KU v Ružomberku)**I. blok (9.30-10.50)****Branislav PANIS** (Bratislava)*Tertullianus a svet antiky***Emanuel JIRKAL** (Nitra)*Lactantiovo De mortibus persecutorum a 2. kniha Makabejská***Marek BABIC** (Ružomberok)*Pohanská filozofická terminológia v diele Aurelia Augustína***Katarína ŠOTKOVSKÁ** (Trnava)*Prostriedky poznania nadzmyslových právd v diele sv. Augustína Soliloquia*

Prestávka 10.50-11.20

II. blok (11.20-12.40)**Jaroslav NEMEŠ** (Ružomberok)*Vznik kresťanského modelu aktívneho a kontemplatívneho života na Západe (dielo Kassiana)***Piotr BOROŇ** (Katowice)*Słowiańskie wiece a decyzja o przyjęciu chrześcijaństwa***Martin HURBANIČ** (Trnava)*Byzantská ideológia v misijnej metodike 9. storočia (Bulharsko, Veľká Morava, Rus)***Vincent MÚCSKA** (Bratislava)*Kresťanský uhorský štát 11. storočia v zápasoch proti pohanstvu*

DISKUSIA 12.45-13.15

III. blok (14.15-15.35)**Hana CHORVÁTOVÁ** (Banská Bystrica)*Prehľad doterajších interpretácií vzťahu pohanstva a kresťanstva vo včasnom stredoveku***Danica STAŠŠIKOVÁ-ŠTUKOVSKÁ** (Nitra)*Pohanstvo a kresťanstvo – k vybraným prejavom vo včasnostredovekých pohrebiskách***Michal SLIVKA** (Bratislava)*K náboženskému synkretizmu v Strednej Európe***Josef UNGER** (Brno)*Hroby v intravilánu jako projev změny náboženství*

Prestávka 15.35-16.05

IV. blok (16.05-17.25)**Pavol HAVIERNIK** (Bratislava)*K možným vzťahom bogomilstva a predkresťanského náboženstva v Bulharsku***Róbert ZBORAN** (Nitra)*Vybrané problémy ontológie starovekého gréckeho myslenia v stredovekom kresťanskom myslení***Peter KONDRLA** (Nitra)*Nesmrtelnost' lidskej duše v arabskom a kresťanskom stredovekom myslení***Ivan VARŠO** (Trnava)*Odras extrémnych religióznych praktík v stredolatinskej homiletike*

DISKUSIA 17.30-18.15

Karin Reichenbach: *Kosáky v hroboch včasného a vrcholného stredoveku*

VEČERNÁ RECEPCIA 18.30-20.30

V. blok (9.00-10.40)**Pavol MALINIAK** (Zvolen) - **Bohdan ULAŠIN** (Bratislava)*Vlk v stredovekej ľudovej kultúre na Slovensku***Andrea URBANOVÁ** (Nitra)*Vybrané problémy gréckeho myslenia v diele Giacoma Leopardiho***Imrich NAGY** (Banská Bystrica)*Profánnosť v myslení kresťanských humanistov***Gabriel HUNČAGA, OP** (Košice)*Dominikáni a misie v Latinskej a Strednej Amerike v 16. storočí***Štefan RÁCZ** (Budapešť)*Pribina v maďarskej historiografii 19. storočia*

Prestávka 10.40-11.10

VI. blok (11.10-12.30)**Juraj GEMBICKÝ** (Košice)*Zvony v pohľade prelinania kresťanského a „pohanského“ (magického)***Katka NÁDASKÁ** (Bratislava)*Ľudová viera a náboženstvo na príklade neinštitucionalizovaných mariánskych pútnych miest na Slovensku (Litmanová, Turzovka)***Erik MARKOVIČ** (Bratislava)*Formy nihilizmu v literatúre a filozofii 90. rokov 20. storočia***Martin MIKOLÁŠIK** (Ružomberok)*Znamená sekularizácia odklon od kresťanstva ?*

DISKUSIA 12.35-13.15

Ivan Chalupecký: *Relikty bosoráctva na Spiši v 19. storočí*

UKONČENIE KONFERENCIE 13.15-13.25

OBED 13.30-14.15